

uponor

Q1

OSAVUOSIKATSAUS 2009

OSAVUOSIKATSAUS 1-3/2009

Uponorin päämarkkinoiden näkymät jatkuvat synkkinä

- Liikevaihto supistui voimakkaasti viime vuoden ensimmäisestä neljänneksestä ja liikevoitto jäi tappiolle
- Tammi-maaliskuun liikevaihto 171,0 (233,8) milj. euroa, muutos -26,8 %
- Tammi-maaliskuun liikevoitto -1,0 (19,3) milj. euroa, muutos -20,3 milj. euroa
- Osakekohtainen tulos -0,05 (0,18) euroa
- Sijoitetun pääoman tuotto -3,0 % (20,6 %), nettovelkaantumisaste 58,6 % (91,9 %)
- Liiketoiminnan rahavirta parani hieman -14,0 (-17,4) milj. euroon
- Koko vuoden ohjeistus säilyy ennallaan

(Luvut koskevat jatkuvia liiketoimintoja, ellei toisin ole mainittu.)

Toimitusjohtaja Jyri Luomakoski kommentoi katsauskautta:

- Uponorin tuloskehitys ensimmäisellä neljänneksellä, joka kausivaihtelun vuoksi on normaalistikin vaatimatonta, oli selvästi odotuksia heikempi johtuen poikkeuksellisen vaikeasta markkinatilanteesta. Tiukasta kustannuskontrollista ja voimakkaista korjaavista toimenpiteistä huolimatta emme kyenneet kompensoimaan kysynnän laskusta seurannutta tulospudotusta.
- Rahavirta ennen rahoitusta parani hienokseltaan huolimatta tulo-rahoituksen laskusta, johtuen muun muassa aktiivisesta varastojen supistamisesta.
- Huolimatta heikoista markkinanäkymistä Uponor on hyvissä asemissa vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin. Taserakenteemme on säilynyt vahvana, rahavirran arvioidaan pysyvän kohtuullisella tasolla ja uudet tuoteratkaisumme kiinnostavat asiakkaita, joiden omat asiakkaat yhä enenevässä määrin haluavat ratkaisuja, jotka ovat ekologisia ja säästävät kustannuksia elinkaarensa aikana.

Esitysaineisto ja webcast-esitys:

Osavuositiedotukseen liittyvä aineisto on tämän tiedotteen julkaisun jälkeen esillä os. www.uponor.com > Sijoittajat > IR-aineisto.

Englanninkielinen webcast-esitys tulospöytäkirjasta järjestetään tänään klo 14.00 (Lontoo 12.00, New York 7.00). Linkki esitykseen on sivulla www.uponor.com > Sijoittajat.

Kysymyksiä voi lähettää etukäteen os. ir@uponor.com.

Uusi segmenttijako

Uponorin segmenttirakenne muodostuu 1.1.2009 alkaen liiketoimintojen ja maantieteellisten alueiden pohjalta määritellystä kolmesta segmentistä 1.9.2008 julkaistun uuden organisaatorakenteen mukaisesti. Raportoivat segmentit ovat Talotekniikka - Eurooppa; Talotekniikka - Pohjois-Amerikka sekä Yhdyskuntatekniikka - Pohjoismaat. Segmenttien riskit ja tuotot eroavat markkina- ja liiketoimintaympäristön, tuotetarjonnan, palveluiden sekä asiakasrakenteen osalta.

Markkinat

Kansainvälisen talouskriisin vaikutukset jatkuivat vahvoina Uponorin päätoimialalla asuinrakentamisessa vuoden 2009 ensimmäisen neljänneksen aikana. Etenkin asuntojen uudisrakentamisessa käytettävien taloteknisten ratkaisujen kysyntä on ollut heikkoa kaikilla Uponorin päämarkkina-alueilla. Jo vuoden 2008 alkupuolella talotekniikan kysyntä oli selvästi heikentynyt edellisvuodesta; nyt siitä tasosta on menty tuntuvasti alaspäin. Markkinoiden kysyntä on supistunut edelleen vuoden 2008 viimeisestä neljänneksestä, ehkä selvimmillään eräissä Itä-Euroopan maissa, joissa rakentaminen on käytännössä seisahtunut. Myös verrattain kova talvi Keski-Euroopassa lienee osaltaan vähentänyt rakentamista.

Odotuksien mukaisesti myös liike- ja julkisen rakentamisen kysyntä on alkanut hiipua. Muutos ei toistaiseksi ole ollut yhtä dramaattinen kuin asuinrakentamisessa, koska suuret hankkeet ovat pitkäkestoisia, mutta rahoitusvaikeudet jarruttavat muun muassa uusien hankkeiden käynnistämistä. Vaikka yleinen kehitys onkin ollut laskevaa, on liike- ja julkinen rakentaminen esimerkiksi Saksassa pysynyt tyydyttävällä tasolla.

Pohjoismaissa yhdyskuntateknisen rakentamisen kysyntä on niin ikään kärsinyt talouden lamasta, mutta monien julkisten hankkeiden piristämänä se on säilynyt verrattain elinvoimaisena. Ero viime vuoden vastaavaan jaksoon on kuitenkin selkeä. Joissakin tuoteryhmissä kysyntä on pysynyt vilkkaana.

Liikevaihto

Uponorin liikevaihto vuoden ensimmäisellä neljänneksellä oli 171,0 (233,8) milj. euroa, mikä on 26,8 prosenttia vähemmän kuin vertailujaksolla. Valuuttakurssimuutosten negatiivista vaikutusta kompensoi osittain Yhdysvaltain dollarin vahvistuminen edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Liikevaihto heikkeni voimakkaasti asuinrakentamisen kysynnän myötä lähes kaikilla markkinoilla. Voimakkainta liikevaihdon supistuminen oli Itä-Euroopassa, Pyreneiden niemimaalla ja Pohjoismaissa. Keski-Euroopan maissa myynnin kehitys vaihteli pienestä laskusta pieneen kasvuun edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Pohjois-Amerikan talotekniikan liikevaihto euroissa hyötyi myönteisesti valuuttakurssimuutoksista.

Liike- ja julkisen rakentamisen liikevaihto jäi odotusten mukaisesti edellisvuodesta, joskin keskisessä Euroopassa myynti säilyi edellisvuoden tasolla. Yhdysvalloissa markkinointipanostukset tähän segmenttiin saivat hyvän vastaanoton asiakkaiden keskuudessa, mutta siitä syntynyt liikevaihto ei vielä riittänyt kompensoimaan asuinrakentamisen laskun vuoksi vähentynyttä myyntiä. Espanjassa ja Portugalissa

Uponorin sisäilmastojärjestelmät, jotka voivat hyödyntää uusiutuvaa energiaa, ovat herättäneet asiakkaiden kiinnostusta. Niiden kilpailuasema on parantunut rakennusten tiukentuneiden energiavaatimusten ansiosta.

Pohjoismaisen yhdyskuntatekniikan myynti supistui selvästi edellisvuoden poikkeuksellisen vahvoista vertailuluvuista.

Liikevaihdon jakautuminen (tammi-maaliskuu):

MEUR	1-3/ 2009	1-3/ 2008	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa	116,0	163,4	-29,1 %
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	25,0	26,9	-7,0 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, USD	32,3	41,0	-21,4 %)
Yhdyskuntatekniikka - Pohjoismaat	31,0	45,6	-31,8 %
Eliminoinnit	-1,0	-2,1	
Yhteensä	171,0	233,8	-26,8 %

Tulos ja kannattavuus

Uponor-konsernin liikevoitto oli -1,0 (19,3) miljoonaa euroa eli 20,3 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2008 vielä kohtalaisen vahvalla ensimmäisellä neljänneksellä. Liikevoittomarginaali heikkeni vertailukaudella 8,3 prosentista -0,6 prosenttiin.

Liikevoiton supistumisen pääsyyinä oli voimakas liikevaihdon lasku, jota ei pystytty kompensoimaan kustannussäästöillä. Erityisesti tuotantokapasiteetin käyttöasteen heikkeneminen muodostui haasteeksi. Aiempien toimien lisäksi jakson aikana käynnistettiin uusia voimakkaita tuotannon supistamistoimia. Henkilöstökuluja leikattiin henkilöstömäärän voimakkailla vähennyksillä, työajan lyhentämisillä sekä muilla vapaaehtoisilla ratkaisuilla. Logistiikkaverkoston kustannustehokkuuden parantamiseksi tehtiin päätös varaston sulkemisesta Tanskassa. Hiljaisena jatkuvaa kysyntää ennakoiden varastoja supistettiin vuoden vaihteesta, päivittäin kuin normaalin kausivaihtelun puitteissa tehtäisiin, mikä vahvisti rahavirtaa.

Liikevoiton jakautuminen (tammi-maaliskuu):

MEUR	1-3/ 2009	1-3/ 2008	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa	3,1	20,1	-84,5 %
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	-3,2	-0,7	-346,1 %
(Talotekniikka - Pohjois-Amerikka, USD	-4,1	-1,1	-278,9 %)
Yhdyskuntatekniikka – Pohjoismaat	0,7	2,3	-70,8 %
Muut	-2,4	-2,6	
Eliminoinnit	0,8	0,2	
Yhteensä	-1,0	19,3	-105,0 %

Tammi-maaliskuun tulos ennen veroja oli -5,2 (18,8) miljoonaa euroa. Verojen tulosvaikutus oli +1,5 milj. euroa positiivinen, kun verot vertailukaudella olivat 5,7 milj. euroa. Veroaste laski selvästi ja oli 28,0 (31,5) prosenttia. Katsauskauden tappio oli -3,7 (+13,1) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos oli -0,05 (0,18) euroa, myös laimennettuna. Oma pääoma osaketta kohti oli 3,31 (3,22), myös laimennettuna.

Investoinnit ja rahoitus

Katsauskaudella ei käynnistetty uusia investointeja lukuun ottamatta tuotannon automatisointiin ja järjeistämiseen liittyviä hankkeita, joilla on nopea takaisinmaksuaika. Yhdysvalloissa uuden jakelukeskuksen rakentaminen saatiin päätökseen; se otettiin käyttöön kauden lopulla.

Bruttoinvestointien määrä ensimmäisen neljänneksen aikana oli 4,0 (6,6) milj. euroa, eli selvästi vähemmän kuin poistot, jotka olivat 7,8 (7,6) milj. euroa. Liiketoiminnan rahavirta parani -14,0 (-17,4) milj. euroon huolimatta tulo-rahoituksen laskusta. Korolliset nettovelat jäivät 141,7 (216,5) miljoonaan euroon, johtuen sekä edellisvuotta pienemmästä osingonmaksusta että liiketoimintojen myyntituloista vuonna 2008. Kassavarat laskivat kauden aikana 33,7 milj. euroon (1.1.2009: 53,2 milj. euroa), mutta olivat suuremmat kuin vastaavana aikana viime vuonna (31.3.2008: 12,9 milj. euroa). Nettovelkaantumisen eli gearing laski 58,6 (91,9) prosenttiin.

Tapahtumia

Alkuvuoden tapahtumat keskittyvät lähinnä tuote- ja asiakassuhdemarkkinointiin. Keski-Euroopassa Uponor osallistui Frankfurtissa pidettyihin 50. kansainvälisiin ISH-messuihin, jotka ovat lämpö-, energia- ja talotekniikka-alan tärkeimpiä messutapahtumia maailmanlaajuisesti. Uponor esitteli lähinnä uutta järjestelmätarjontaansa ja teknistä tukipalveluaan. Itävallassa järjestettiin 31. pääosin suunnittelijoille suunnattu Uponor-kongressi, jonka ohjelma painottui energiakysymyksiin ja "vihreään rakentamiseen".

Tammikuussa Kaliforniassa myönnettiin osavaltionlaajuinen hyväksyntä PEX-putken käyttämiseksi rakennusten vedenjakeluputkissa. Päätöksestä on valitettu. Suurimmassa osassa osavaltiota PEX-käyttövesijärjestelmiä myydään jo nyt paikallisten hyväksyntien ansiosta.

Oracle-toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönoton valmistelut Italiassa etenivät.

Maaliskuussa tulipalo tuhosi Hadsundin tehtaan yhden tuotantolinjan Tanskassa ja haittasi tehtaan ja varaston toimintaa. Vakuutusurva kattaa vahingot pääosin. Kukaan ei loukkaantunut palossa. Tehtaan toiminta on palautunut lähes ennalleen.

Maaliskuun lopussa tiedotettiin, että v. 2007 allekirjoitettu Irlannin tehdaskiinteistön myynti on siirtynyt.

Henkilöstö

Yhtiön jatkuvien toimintojen palveluksessa oli katsauskauden aikana täysipäiväiseksi muutettuna keskimäärin 3 572 (4 071) työntekijää, mikä on 499 vähemmän kuin vastaavalla jaksolla vuonna 2008. Vastaavasti katsauskauden lopussa palveluksessa oli 3 526 (4 084) työntekijää, mikä on 558 vähemmän kuin vertailukauden lopussa ja 152 vähemmän kuin vuoden 2008 lopussa.

Konsernissa on ensimmäisen neljänneksen kuluessa käynnistetty erilaisia tehostamis- ja säästö-hankkeita, jotka ovat tähänneet toiminnan sopeuttamiseen hiljaisena jatkuvaan rakennusalan kysyntään. Hankkeet ovat pääosin koskeneet Euroopan taloteknistä liiketoimintaa.

Suurimmat henkilöstövähennykset on toteutettu Ruotsissa, Saksassa ja Espanjassa. Vähennysten ohella on toteutettu erilaisia työaikaan tai palkanmaksuun vaikuttavia säästötoimia.

Uponorin henkilöstöjohtaja ja johtoryhmän jäsen diplomi-insinööri Paula Aarnio irtisanoutui helmikuussa. Hän jätti Uponorin huhtikuun aikana. Uudeksi henkilöstöjohtajaksi nimitettiin 1.4. alkaen aiemmin henkilöstöpäällikkönä toiminut Rauna Kolehmainen. Hän ei ole johtoryhmän jäsen.

Maaliskuun alusta lukien joitakin johtoryhmän jäsenten vastuualueita muutettiin vuoden 2008 lopulla tehdyn toimitusjohtajanimityksen seurauksena.

Varsinainen yhtiökokous

Uponorin varsinainen yhtiökokous pidettiin 18. maaliskuuta Helsingissä. Yhtiökokous vahvisti Uponor Oyj:n ja Uponor-konsernin vuoden 2008 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajille. Vuoden 2008 osingoksi päätettiin 0,85 euroa/osake. Osinko maksettiin 31.3.2009.

Yhtiön hallitukseen valittiin uudelleen Jorma Eloranta, Jari Paasikivi, Aimo Rajahalme, Anne-Christine Silfverstolpe Nordin ja Rainer S. Simon.

Yhtiökokouksen päätöksestä yhtiön tilintarkastajana jatkaa KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, joka nimesi päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Lasse Holopaisen.

Hallituksen jäsenten palkkiot pidettiin ennallaan, mutta hallituksen valiokuntien jäsenille päätettiin maksaa palkkio kultakin valiokuntakokoukselta. Palkkion suuruus vaihtelee jäsenen asuinalueen mukaan.

Hallitus valtuutettiin päättämään yhden vuoden aikana enintään 3,5 miljoonan oman osakkeen hankkimisesta vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Määrä vastaa noin 4,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Hallitus ei käyttänyt valtuutusta katsauskauden aikana ja ilmoitti, ettei sillä myöskään ole välittömiä suunnitelmia valtuutuksen käyttämiseksi.

Hallituksella ei ole muita valtuutuksia yhtiökokoukselta.

Osakepääoma ja osakkeet

Uponor Oyj:n osakepääoma on 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 206 944. Määrissä ei tapahtunut muutosta ensimmäisen neljänneksen aikana.

Vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana Uponorin osakevaihto NASDAQ OMX Helsingissä laski 13,0 (26,1) miljoonaan osakkeeseen, yhteisarvoltaan 102,1 (433,3) miljoonaa euroa. Osakekannan markkina-arvo kauden päättyessä oli 0,5 (1,1) miljardia euroa ja osakkeenomistajien määrä oli 19 844 (15 099).

Yhtiön hallussa on 160 000 omaa osaketta, jotka hankittiin vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä. Niitä on tarkoitus käyttää yhtiön osakesidonnaisessa kannustinohjelmassa.

Uponor Oyj:n hallituksen jäsenet aikovat sijoittaa vuoden 2009 aikana kukin 150 000 euroa Uponorin osakkeisiin. Ensimmäiset osakehankinnat tehtiin päättyneen vuosineljänneksen aikana. Sekä osakkeiden hankinta että rahoitusjärjestelyt, joissa on mukana Oras Invest Oy, ovat markkinaehtoisia. Vastaavanlainen järjestely toteutettiin keväällä 2007.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Konsernin kotimainen tytäryhtiö Uponor Suomi Oy käynnisti yt-neuvottelut 360 hengen henkilöstönsä lomauttamiseksi enintään kahdeksi kuukaudeksi. Lomautusten yksityiskohdat tarkentuvat kevään aikana. Mikäli tarvittavat säästöt saadaan toteutettua muilla tavoin tai jos markkinat piristyvät, yhtiö tarkistaa mahdollisuuksia lyhentää esitettyjä lomautuksia.

Isossa-Britanniassa ilmoitettiin enintään 19 työntekijän vähennystarpeesta huhtikuun aikana. Saksassa tehtiin päätös OEM-tuotannon tehostamistoimista, joiden arvioidaan johtavan 20 hengen vähentämiseen. Samassa yhteydessä tutkitaan vaihtoehtoja asennuslevyjen tuotannon järjeistämiseksi.

Huhtikuun lopulla julkistettiin KTM Riitta Palomäen (51) nimitys konsernin talousjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 1.6.2009 alkaen. Hänen vastuulleen kuuluvat konsernin taloushallinnon, rahoituksen ja riskienhallinnan lisäksi myös tietojärjestelmät.

Lähiajan näkymät

Asuinrakentamisen markkinoiden odotetaan säilyvän heikkoina vuoden 2009 aikana kaikilla Uponorin päämarkkinoilla. Vaikka osalla markkina-alueista saattaa tapahtua piristymistä esimerkiksi julkisten elvytystoimien seurauksena, on todennäköistä, että joissakin markkinasegmenteissä tapahtuu edelleen heikkenemistä. Etenkin liike- ja julkisen rakentamisen arvioidaan kärsivän, jos rahoituksen saanti jatkuu tiukkana. Valoa synkkyytteen tuovat erilaiset elvytyshankkeet, joilla kannustetaan yksityistä kulutusta sekä vauhditetaan ja aikaistetaan julkisia hankkeita. Näillä voi olla myönteistä vaikutusta korjausrakentamiseen ja yhdyskuntatekniseen rakentamiseen. Kokonaisuutena ottaen toimintaympäristöstä muodostunee kuluvana vuonna poikkeuksellisen haasteellinen.

Uponorin taloudellinen tulos on alttiina useille strategisille, operatiivisille, taloudellisille ja vahinkoriskeille. Tarkempi riskianalyysi löytyy yhtiön vuosikertomuksesta.

Rakentamisen ja asumisen markkinoiden ennustettavuus on vaikeaa, koska niin moni asia riippuu maailmantalouden kokonaiskehityksestä, eikä tammi-maaliskuun hiljaisen sesongin perusteella voi tehdä koko vuotta koskevia johtopäätöksiä. Näissä olosuhteissa Uponor pitää koko vuoden ohjeistuksensa ennallaan:

- Vaikea markkinatilanne huomioon ottaen Uponorin liikevaihdon arvioidaan jäävän vuoden 2008 tasosta ja tilikauden 2009 tuloksen uskotaan olevan positiivinen.

- Konsernin käyttöomaisuusinvestointien määrä ei ylitä poistojen määrää, ja tehokkaan nettokäyttöpääoman hallinnan avulla konsernin rahavirran odotetaan säilyvän kohtuullisella tasolla.

Uponor Oyj
Hallitus

Lisätiedot:
toimitusjohtaja Jyri Luomakoski, puh. 040 515 4498

Uponor Oyj

Tarmo Anttila
viestintäjohtaja
puh. 020 129 2852

JAKELU:
NASDAQ OMX - Helsinki
Tiedotusvälineet
www.uponor.com

Tietoa osavuositarkastuksesta

Tämän pörssitiedotteen suluissa olevat luvut ovat vuoden 2008 vastaavan jakson lukuja. Osavuositarkastuksen muutosprosentit on laskettu tarkoista luvuista eikä tarkastuksessa julkaistusta pyöristetyistä luvuista.

OSAVUOSIKATSAUS 1-3/2009

Osavuositarkastuksen lukuja ei ole tilintarkastettu.

KONSERNI TULOSLASKELMA

MEUR	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008
Jatkuvat toiminnot			
Liikevaihto	171,0	233,8	949,2
Hankinnan ja valmistuksen kulut	111,1	145,8	607,4
Bruttokate	59,9	88,0	341,8
Muut liiketoiminnan tuotot	0,0	0,3	1,4
Varastointimenot	7,8	7,5	30,2
Myyntin ja markkinoinnin kulut	37,8	44,0	175,0
Hallinnon kulut	11,3	13,9	50,8
Liiketoiminnan muut kulut	4,0	3,6	36,0
Liikevoitto	-1,0	19,3	51,2
Rahoituskulut, netto	4,2	0,5	10,2
Tulos ennen veroja	-5,2	18,8	41,0
Tuloverot	-1,5	5,7	10,9
Tulos jatkuvista toiminnoista	-3,7	13,1	30,1
Lopetetut toiminnot			
Lopetettujen toimintojen tulos	-	1,1	42,4
Kauden tulos	-3,7	14,2	72,5
Laaja tuloslaskelma			
Muuntoeron muutos	2,6	-9,1	5,2
Rahavirran suojaus	-0,4	-0,2	-1,4
Kaudelle kirjatut laajan tuloksen erät	2,2	-9,3	3,8
Tilikauden laaja tulos	-1,5	4,9	76,3
Osakekohtainen tulos, EUR	-0,05	0,19	0,99
- Jatkuvat toiminnot	-0,05	0,18	0,41
- Lopetetut toiminnot	-	0,01	0,58
Laimennettu osakekohtainen tulos, EUR	-0,05	0,19	0,99
- Jatkuvat toiminnot	-0,05	0,18	0,41
- Lopetetut toiminnot	-	0,01	0,58

KONSERNITASE

MEUR	31.3.2009	31.3.2008	31.12.2008
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	182,4	212,8	184,5
Aineettomat hyödykkeet	100,5	101,1	101,3
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset	6,6	3,4	6,3
Laskennalliset verosaamiset	17,5	16,2	17,0
Pitkäaikaiset varat yhteensä	307,0	333,5	309,1
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	100,7	148,4	104,5
Myyntisaamiset	122,6	199,4	91,4
Muut saamiset	26,0	18,4	36,7
Rahavarat	33,7	12,9	53,2
Lyhytaikaiset varat yhteensä	283,0	379,1	285,8
Varat yhteensä	590,0	712,6	594,9
Oma pääoma ja velat			
Oma pääoma	242,0	235,4	305,6
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	80,0	17,9	77,0
Laskennalliset verovelat	9,4	14,4	8,1
Varaukset	6,9	8,7	7,7
Eläkevelvoitteet ja muut velat	19,6	24,3	21,3
Pitkäaikaiset velat yhteensä	115,9	65,3	114,1
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	95,4	211,5	36,8
Varaukset	20,9	6,2	22,3
Ostovelat	45,0	78,4	50,1
Muut velat	70,8	115,8	66,0
Lyhytaikaiset velat yhteensä	232,1	411,9	175,2
Oma pääoma ja velat yhteensä	590,0	712,6	594,9

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

MEUR	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008
Liiketoiminnan rahavirta			
Tulorahoitus	3,7	31,6	85,0
Käyttöpääoman muutos	-7,7	-38,8	55,7
Maksetut verot	-9,4	-8,8	-39,8
Maksetut korot	-0,9	-1,8	-6,8
Saadut korot	0,3	0,4	1,3
Liiketoiminnan rahavirta	-14,0	-17,4	95,4
Investointien rahavirta			
Tytäryritysten ja liiketoimintojen myynnit	-	-	76,4
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-4,0	-8,2	-39,0
Käyttöomaisuuden myyntituotot	1,1	0,0	0,4
Saadut osingot	-	-	0,2
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,0	0,0	0,2
Investointien rahavirta	-2,9	-8,2	38,2
Rahoituksen rahavirta			
Lainojen nostot	59,9	135,2	19,1
Osingonjako	-62,1	-102,5	-102,5
Omien osakkeiden osto	-	-	-1,2
Rahoitusleasingmaksut	-0,5	-0,5	-2,0
Rahoituksen rahavirta	-2,7	32,2	-86,6
Rahavarojen muuntoerot	0,1	0,0	-0,1
Rahavarojen muutos	-19,5	6,6	46,9
Rahavarat 1. tammikuuta	53,2	6,3	6,3
Rahavarat kauden lopussa	33,7	12,9	53,2
Muutos taseen mukaan	-19,5	6,6	46,9

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

MEUR	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muut rahastot	Omat osakkeet	Kertyneet muunto- erot	Edellisten tilikausi- en voitto	Yhteensä
Oma pääoma 31.12.2008	146,4	50,2	0,8	-1,2	-16,4	125,8	305,6
Tilikauden laaja tulos			-0,4		2,6	-3,7	-1,5
Maksetut osingot (0,85 euroa/osake)						-62,1	-62,1
Muut oikaisut			0,0			0,0	0,0
Oma pääoma 31.3.2009	146,4	50,2	0,4	-1,2	-13,8	60,0	242,0
Oma pääoma 31.12.2007	146,4	50,2	2,2	-	-24,1	158,3	333,0
Tilikauden laaja tulos			-0,2		-9,1	14,2	4,9
Maksetut osingot (1,40 euroa/osake)						-102,5	-102,5
Muut oikaisut			0,0			0,0	0,0
Oma pääoma 31.3.2008	146,4	50,2	2,0	-	-33,2	70,0	235,4

OSAVUOSIKATSAUKSEN LIITETIEDOT

LAADINTAPERIAATTEET

Osavuositarkastus on laadittu EU:n hyväksymiä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS) ja IAS 34 Osavuositarkastukset –standardia noudattaen. Noudatetut laadintaperiaatteet ovat yhtenevät konsernin vuoden 2008 tilinpäätöksessä noudattamien periaatteiden kanssa lukuunottamatta alla listattuja muutoksia. Muilla käyttöön otetuilla uusilla tai uudistetuilla IFRS-standardeilla tai –tulkinnoilla ei ole ollut olennaista vaikutusta osavuositarkastukseen.

IAS1 (uudistettu) Tilinpäätöksen esittäminen

Konserni on soveltanut uudistettua IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardia 1.1.2009 alkaen. IAS 1 -standardin muutokset ovat vaikuttaneet lähinnä tuloslaskelman ja oman pääoman muutoslaskelman esitystapaan.

IFRS 8 Liiketoimintasegmentit

IFRS 8:n mukaan esitettävien segmenttitietojen on perustuttava johdolle toimitettuun sisäiseen raportointiin ja siinä noudatettuihin laskentaperiaatteisiin.

Uponorin segmenttirakenne muodostuu 1.1.2009 alkaen liiketoimintojen ja maantieteellisten alueiden pohjalta määritellyistä kolmesta segmentistä 1.9.2008 julkaistun uuden organisaatorakenteen mukaisesti. Raportoivat segmentit ovat Talotekniikka – Eurooppa, Talotekniikka - Pohjois-Amerikka sekä Yhdyskuntatekniikka - Pohjoismaat. Segmenttien riskit ja tuotot eroavat markkina- ja liiketoimintaympäristön, tuotetarjonnan, palveluiden sekä asiakasrakenteen osalta.

Talotekniikka - Eurooppa vastaa talotekniikan liiketoiminnoista Euroopassa sekä vientitoiminnoista niihin Euroopan ulkopuolisiin maihin, joissa Uponorilla ei ole omaa toimintaa. Talotekniikka - Pohjois-Amerikka vastaa talotekniikan liiketoiminnasta Pohjois-Amerikassa.

Talotekniikka Uponorissa tarkoittaa lähinnä asuin-, liike- ja julkisten rakennusten lämmitys-, viilennys- ja käyttövesiputkijärjestelmiä. Talotekniikan asiakaskunta koostuu pääosin LVI-asennusliikkeistä ja rakennusyhtiöistä.

Yhdyskuntatekniikka - Pohjoismaat vastaa yhdyskuntateknisistä liiketoiminnoista Pohjoismaissa. Sen tuotteita ja palveluja, kuten kunnallisteknisiä painevesiputkistoja sekä viemärointi- ja jätevesijärjestelmiä, myydään kunnallistekniikan uudis- tai korjausrakentamista harjoittaville laitos- ja yritysasiakkaille.

Muut -segmentti sisältää konsernitoiminnot sekä sellaiset yhtiöt, joissa ei ole liiketoimintaa.

Taloudellisten tavoitteiden asettaminen ja seuranta kohdistuvat lähinnä liiketoimintayksiköiden liikevaihto- ja liikevoittolukuihin sekä liikevoittoon kohdistuvien kustannustekijöiden seurantaan ja operatiivisen nettokäyttöpääoman määrään. Konsernin resursseja johdetaan muun muassa kohdentamalla investointeja liiketoimintatarpeiden pohjalta sekä mitoittamalla henkilöstön määrä ja osaaminen vastaamaan liiketoimintaprosessien tarpeita.

Segmenttien yhdistely perustuu konsernin laadintaperiaatteisiin. Segmenttien välinen liiketoiminta on markkinaperusteista ja kaikki segmenttien väliset myynnit sekä sisäiset katteet eliminoidaan konsolisoinnin yhteydessä.

Vuoden 2008 vertailutiedot on muutettu vastaamaan uutta segmenttirakennetta. Tuloslaskelmaerät sisältävät segmentin jatkuvat toiminnot ja tase-erät muodostuvat kunkin tilinpäätöshetken konsernirakenteen mukaisesti. Vuonna 2008 jatkuviin toimintoihin ei sisällynyt yhdyskuntatekninen liiketoiminta Saksassa, joka myytiin huhtikuussa eikä yhdyskuntatekninen liiketoiminta Brittein saarilla, jonka myynti saatettiin päätökseen kesäkuussa.

Segmenttien varat sisältävät tase-erät, jotka ovat joko suoraan tai perustellusti kohdistettavissa liiketoimintasegmenteille. Varat koostuvat pääasiassa korottomista varoista kuten aineellisista ja aineettomista käyttöomaisuushyödykkeistä, vaihto-omaisuudesta, toimintaan liittyvistä siirtyvistä eristä sekä myyntisaamisista ja muista saamisista. Konsernin ulkoiset pitkäaikaiset saatavat, rahavarat sekä korolliset velat sisältyvät pääasiassa segmenttiin Muut.

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

MEUR	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008
Bruttoinvestoinnit	4,0	8,2	39,0
- % liikevaihdosta	2,3	3,0	4,1
Poistot	7,8	9,2	31,8
Myydyn käyttöomaisuuden kirjanpitoarvo	1,1	0,0	5,2

HENKILÖSTÖ

Kokopäiväiseksi muutettuna	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008
Keskimäärin	3 572	4 571	4 211
Kauden lopussa	3 526	4 567	3 678

OMAT OSAKKEET

	31.3.2009	31.3.2008	31.12.2008
Omat osakkeet, kpl	160 000	-	160 000
- osakepääomasta, %	0,2 %	-	0,2 %
- äänimäärästä, %	0,2 %	-	0,2 %

SEGMENTTI-INFORMAATIO

MEUR	1-3/2009			1-3/2008		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Segmentin tuotot, jatkuvat toiminnot						
Talotekniikka -						
Eurooppa	115,6	0,4	116,0	162,7	0,7	163,4
Talotekniikka -						
Pohjois-Amerikka	25,0	-	25,0	26,9	-	26,9
Yhdyskuntatekniikka -						
Pohjoismaat	30,4	0,6	31,0	44,2	1,4	45,6
Eliminoinnit	-	-1,0	-1,0	-	-2,1	-2,1
Yhteensä	171,0	-	171,0	233,8	-	233,8

MEUR	1-12/2008		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Segmentin tuotot, jatkuvat toiminnot			
Talotekniikka - Eurooppa	632,7	2,6	635,3
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	130,8	-	130,8
Yhdyskuntatekniikka - Pohjoismaat	185,7	6,4	192,1
Eliminoinnit	-	-9,0	-9,0
Yhteensä	949,2	-	949,2

MEUR	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008
	Segmentin tulos, jatkuvat toiminnot		
Talotekniikka - Eurooppa	3,1	20,1	65,6
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	-3,2	-0,7	-16,0
Yhdyskuntatekniikka - Pohjoismaat	0,7	2,3	10,0
Muut	-2,4	-2,6	-9,5
Eliminoinnit	0,8	0,2	1,1
Yhteensä	-1,0	19,3	51,2

Segmentin poistot ja arvonalentumiset, jatkuvat toiminnot

Talotekniikka - Eurooppa	3,7	3,6	15,3
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	1,6	1,3	5,6
Yhdyskuntatekniikka - Pohjoismaat	1,4	1,5	5,9
Muut	1,0	1,0	4,1
Eliminoinnit	0,1	0,2	0,5
Yhteensä	7,8	7,6	31,4

MEUR	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008
Segmentin investoinnit, jatkuvat toiminnot			
Talotekniikka - Eurooppa	1,9	2,9	16,0
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	1,7	2,8	14,4
Yhdyskuntatekniikka - Pohjoismaat	0,1	0,4	4,7
Muut	0,3	0,5	3,9
Yhteensä	4,0	6,6	39,0

MEUR	31.3.2009	31.3.2008	31.12.2008
Segmentin varat			
Talotekniikka - Eurooppa	413,9	446,0	417,0
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	133,5	101,6	121,8
Yhdyskuntatekniikka - Pohjoismaat	71,5	103,1	67,5
Muut	558,2	623,8	611,9
Eliminoinnit	-587,1	-561,9	-623,3
Yhteensä	590,0	712,6	594,9

Segmentin velat			
Talotekniikka - Eurooppa	284,7	332,6	290,3
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	87,1	37,8	90,3
Yhdyskuntatekniikka - Pohjoismaat	65,3	90,9	59,1
Muut	520,3	594,0	490,9
Eliminoinnit	-609,4	-578,1	-641,4
Yhteensä	348,0	477,2	289,2

	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008
Segmentin henkilöstö, keskimäärin			
Talotekniikka - Eurooppa	2 556	2 802	2 803
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	442	592	532
Yhdyskuntatekniikka - Pohjoismaat	513	612	605
Muut	61	65	66
Yhteensä	3 572	4 071	4 006

Täsmäytyslaskelma

MEUR	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008
Segmentin tulos, jatkuvat toiminnot			
Segmenttien tulos yhteensä	-1,0	19,3	51,2
Rahoituskulut, netto	4,2	0,5	10,2
Konsernin tulos ennen veroja	-5,2	18,8	41,0

VASTUUSITOUIMUKSET

MEUR	31.3.2009	31.3.2008	31.12.2008
Konserni:			
Kiinnitykset			
- omasta velasta	0,0	0,4	0,0
Takaukset			
- muiden puolesta	7,4	9,8	7,8
Emoyhtiö:			
Takaukset			
- konserniyhtiön puolesta	8,5	9,9	9,0
- muiden puolesta	6,9	7,4	7,0
MUUT VUOKRASOPIMUKSET	36,0	24,3	31,9

JOHDANNAISSOPIMUKSET

MEUR	Nimellis-	Käypä	Nimellis-	Käypä	Nimellis-	Käypä
	arvo	arvo	arvo	arvo	arvo	arvo
	31.3.2009	31.3.2009	31.3.2008	31.3.2008	31.12.2008	31.12.2008
Valuuttajohdannaiset						
- Termiinisopimukset	112,0	0,9	119,1	1,9	128,9	7,7
Hyödykejohdannaiset						
- Termiinisopimukset	7,0	-2,1	4,2	0,3	7,4	-1,5

LOPETETUT TOIMINNOT

Vuonna 2008 tapahtuneet yhdyskuntateknisen liiketoiminnan myynnit Brittein saarilla ja Saksassa on käsitelty IFRS 5 –standardin mukaisesti lopetettuina toimintoina.

MEUR	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008
Liikevaihto	-	-	8,9
Kulut	-	-	10,0
Tulos ennen veroja	-	-	-1,1
Tuloverot	-	-	0,0
Tulos verojen jälkeen	-	-	-1,1
Tulos lopetettujen toimintojen myynnistä	-	-	43,5
Tuloverot	-	-	-
Myyntivoitto lopetetuista toiminnoista	-	-	43,5
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista	-	-	42,4
Rahavirta lopetetuista toiminnoista			
Liiketoiminnan rahavirta	-	-	-3,4
Investointien rahavirta	-	-	76,4

Myytyjen varojen kirjanpitoarvo

MEUR	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-	-	33,7
Laskennalliset verosaamiset	-	-	1,9
Vaihto-omaisuus	-	-	17,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-	-	25,1
Rahavarat	-	-	1,1
Varat yhteensä	-	-	79,6
Laskennallinen verovelka	-	-	3,1
Eläkevelvoitteet ja muut velat	-	-	4,3
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	-	-	33,2
Velat yhteensä	-	-	40,6
Nettovarot	-	-	39,0
Käteisenä saatu kauppahinta	-	-	77,5
Myytyjen liiketoimintojen rahavarat	-	-	1,1
Rahavirtavaikutus	-	-	76,4

Käteisenä saadun kauppahinnan lisäksi kaupasta kirjattiin 5,0 miljoonan euron lainasaaminen. Kokonaiskauppahinta liiketoimintojen myynneistä oli 82,5 MEUR.

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA

MEUR	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008
Jatkuvat toiminnot			
Ostot osakkuusyhtiöiltä	0,4	0,5	2,0
Saamiset ja velat kauden lopussa			
Lainasaaminen osakkuusyhtiöiltä	-	0,9	-
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-	0,7	-
Ostovelat ja muut velat	0,0	0,3	-

TUNNUSLUVUT

	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008
Osakekohtainen tulos, EUR	-0,05	0,19	0,99
- jatkuvat toiminnot	-0,05	0,18	0,41
- lopetetut toiminnot	-	0,01	0,58
Liikevoitto (jatkuvat toiminnot), %	-0,6	8,3	5,4
Oman pääoman tuotto, %	-5,5	20,0	22,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-3,0	20,6	22,2
Omavaraisuusaste, %	41,0	33,1	51,4
Nettovelkaantumisaste, %	58,6	91,9	19,8
Korolliset nettovelat	141,7	216,5	60,6
Oma pääoma / osake, EUR	3,31	3,22	4,18
- laimennusvaikutuksella oikaistu	3,31	3,22	4,18
Osakkeen kurssikehitys			
- alin, EUR	6,80	13,62	6,10
- ylin, EUR	9,20	18,91	18,91
- keskipurssi, EUR	7,88	16,61	12,04
Osakevaihto			
- 1 000 kpl	12 960	26 095	99 227
- MEUR	102	433	1 195

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto (ROE), %

$$= \frac{\text{Tulos ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus, keskiarvo}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %

$$= \frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat, keskiarvo}} \times 100$$

Omavaraisuusaste, %

$$= \frac{\text{Oma pääoma} \pm \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$$

Nettovelkaantumisaste, %

$$= \frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}} \times 100$$

Korolliset nettovelat

$$= \text{Korolliset velat} - \text{rahat, pankkisaamiset ja rahoitusomaisuusarvopaperit}$$

Tulos/osake (EPS)

$$= \frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$$

Oma pääoma/osake

$$= \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$$

Osakkeen keskipörssi

$$= \frac{\text{Osakkeiden euro-määräinen vaihto}}{\text{Osakkeiden kpl-määräinen vaihto}}$$